

De Rugstreepad

is weer actief in Parijsch

Plassen in de sloot met larven van de rugstreepad

Rugstreepad in greppel, Parijsch 2009

Nieuwe sloot langs de Prijssesweg

door Gerard Smit

Na enkele jaren van stilte was de rugstreepad dit voorjaar weer volop te horen in Parijsch. Waar hebben de beestjes al die tijd gezeten? Zijn ze de wijk wel uit geweest?

In Culemborg komen naast de algemene soorten amfibieën die je in elke plaats wel kan vinden, ook de rugstreepad, heikikker en kamsalamander voor. De rugstreepad is kenmerkend voor de duinen, de kamsalamander voor de beekdalen en de heikikker voor de hogere zandgronden, maar in het rivierengebied voelen ze zich alle drie thuis. Culemborg is een van de gemeenten waar alle drie de soorten voorkomen.

Uiterwaarden

De rugstreepad komt in Culemborg met name voor in de uiterwaarden aan de westkant van Culemborg. Tot een tiental jaren terug was een flink koor te horen in de laagte direct ten oosten van Werk aan het Spoel. Op windstille dagen was dit koor tot in Everdingen te horen, een afstand van ruim 2 kilometer. De laatste 10 jaar staat er echter in de zomer nauwelijks meer water in deze laagte en zijn de rugstreepadden hier ook niet meer te horen. De activiteit lijkt zich te hebben verplaatst naar de uiterwaarden bij Everdingen. Hier zijn zo'n tien jaar geleden nieuwe strangen gegraven met kale ondiepe oevers. Deze zijn voor de rugstreepad ideaal voor het afzetten van eisoenen. Sinds het stil is bij Werk aan het Spoel, verzamelen de dieren zich jaarlijks in de Everdingse waarden

om kooortjes te vormen en hun eisoenen af te zetten. Vanaf eind april zijn de kooortjes op mooie, vooral windstille dagen, vanaf de dijk goed te horen. Hun modulerende roep draagt ver en is goed te onderscheiden van de kakofonie aan vogelgeluiden die 's avonds uit de uiterwaarden opstijgt.

Nieuwbouwwijk

Maar goed hoe zit het met Parijsch? Wij kwamen daar eind 2004 in een nieuwbouwwijk aan de rand van Parijsch te wonen. In het voorjaar van 2005 lieten rugstreepadden luidruchtig merken dat ze ook interesse in de wijk hadden. Het eerste koor was een weekje actief bij een waterplas bij bouwwerkzaamheden aan het Koopmansgildeplein. Een week later doken de eerste roepers op bij een ontwateringslootje aan de Boomkikkerlaan, zo'n 250 meter verder de wijk in. Nadat in het slootje tien eisoenen waren afgezet verplaatste de activiteit zich naar het volgende slootje, waar vervolgens ook weer een aantal eisoenen werden afgezet. Het derde slootje was om de een of andere reden niet aantrekkelijk, maar de vierde was een week later aan de beurt. Nadat ook hier een aantal eisoenen waren afgezet werd het weer stil in de wijk, de bewoners konden weer rustig slapen.

Waterplas gronddepot Parijsch, mei 2007

Detail van de waterplas bij het gronddepot aan de Distelvinderlaan met larven van de rugstreepad (mei 2007)

De slootjes aan de Boomkikkerlaan waren maar één jaar in trek. In de jaren nadat de aangrenzende vrije kavels bebouwd waren, lieten de rugstreepadden zich niet meer in de straat horen. Maar ze waren nog niet weg uit de wijk. Een kooortje had een vijver ontdekt aan de Heikikkerstraat en heeft daar nog enkele jaren geroepen. Verder heeft een mannetje een paar keer zinloos vanonder een struik in onze tuin geroepen en kwam een keer een jonge rugstreepad onder de voordeur tevoorschijn toen we de deur opendeden.

Stiller

In de wijk Parijsche bleven de dieren enkele jaren actief op de plekken waar gebouwd werd. Toen de huidige sloot langs de sportvelden van Focus net gegraven was, bevatte deze nauwelijks water. Er stonden plassen in als gevolg van regen en deze werden door de rugstreepad volop gebruikt om eisoenen af te zetten. Ook bij een tijdelijk gronddepot en opslag van Steltonplaten aan de Distelvinderlaan waren plassen aanwezig waar de rugstreepad actief was en enkele tientallen eisoenen zijn afgezet. Vanaf 2012 werd het stiller in Parijsch. Er werd minder gebouwd en dus ook minder gegraven. De rugstreepad is in 2012 nog gehoord bij een tijdelijk plasje en hier zijn ook larven gezien. Bij de sloot langs Focus hebben enkele dieren geroepen en is een enkel eisoer

gezien, maar de activiteit was heel beperkt. In 2013 is nog eenmaal een rugstreepad gehoord maar daarna waren de dieren niet meer in Parijsch te horen.

Nieuwe sloot

Tot dit jaar. Langs de Prijssesweg is dit voorjaar een fietspad aangelegd. Onderdeel van dit werk was de aanleg van een nieuwe berm-sloot langs het fietspad aan de noordzijde van de Prijssesweg. De nieuwe sloot werd in juni ontdekt door de rugstreepad. Op 16 juni leek ik 's avonds dieren te horen roepen vanuit het maisveld aan de westkant van Parijsch. Toen ik later op de avond op het geluid afging, bleek een kooortje van ruim tien dieren te roepen uit de noordelijke berm-sloot ter hoogte van het informatiepunt Parijsch. Ook ten zuiden van de weg riepen een tiental dieren vanuit een watertje naast het informatiepunt Parijsch. Helaas heb ik niet gevolgd of er ook eisoenen zijn afgezet en larven met succes tot ontwikkeling zijn gekomen. Wel is in september op een regenachtige avond nog een grote rugstreepad in de Boomkikkerlaan gezien. Grote exemplaren zijn een aanwijzing voor padden op leeftijd. Komende jaren zal blijken of dit inderdaad het laatste optreden van een groep padden op leeftijd was, of dat de rugstreepad zich ook buiten de uiterwaarden kan handhaven.